

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2024. gada 21. jūnijā
(OR. en)

11462/24

Starpiestāžu lieta:
2024/0599 (NLE)

SOC 493
EMPL 299
ECOFIN 750
EDUC 240

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2024. gada 19. jūnijs
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2024) 599 final
Temats:	Priekšlikums - PADOMES LĒMUMS par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādņēm

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2024) 599 *final*.

Pielikumā: COM(2024) 599 *final*

Briselē, 19.6.2024.
COM(2024) 599 final

2024/0599 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādņēm

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

Līgumā par Eiropas Savienības darbību noteikts, ka dalībvalstis ekonomikas politiku un nodarbinātības veicināšanu uzskata par vispārsvērīgu jautājumu un savu darbību šajā jomā koordinē Padomē. Padomei jāpieņem nodarbinātības pamatnostādnes (148. pants), un ir precizēts, ka tām jābūt saskaņotām ar ekonomikas politikas vispārējām pamatnostādnēm (121. pants).

Ekonomikas politikas vispārējās pamatnostādnes ir izstrādātas uz nenoteiktu laikposmu, taču nodarbinātības pamatnostādnes jānoformulē katru gadu no jauna. Lai stiprinātu stratēģiju "Eiropa 2020", pirmo reizi kopā (kā "integrētā pakete") minētās pamatnostādnes tika pieņemtas 2010. gadā. Līdz 2014. gadam integrētās pamatnostādnes saglabājās nemainīgas. Pārskatītās integrētās pamatnostādnes tika pieņemtas 2015. gadā. 2018. gadā nodarbinātības pamatnostādnes tika saskaņotas ar principiem, kas izklāstīti Eiropas sociālo tiesību pīlārā, ko Eiropas Parlaments, Padome un Komisija 2017. gada novembrī pieņēma ar mērķi valstu līmenī virzīt reformas un panākt, lai tas rādītu virzienu augšupējas konverģences atjaunošanai visā Eiropā nolūkā panākt labākus darba nosacījumus un dzīves apstākļus, un pamatnostādnes saglabājās nemainīgas 2019. gadā. 2020. gadā tās tika saskaņotas, lai iekļautu elementus, kas saistīti ar Covid-19 krīzes sekām, zaļo un digitālo pārkārtošanos un ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem. 2021. gadā tās tika pārnestas, vienlaikus attiecīgi koriģējot apsvērumus, lai atspoguļotu Portu sociālā samita rezultātus un Eiropas sociālo tiesību pīlāra rīcības plānu. 2022. gadā pamatnostādnes tika grozītas, lai saskaņotu tekstu, pārfrāzējot formulējumu tā, lai mērķis atbilstu situācijai pēc Covid-19 krīzes, iekļaujot vairāk elementu, kas saistīti ar zaļās pārkārtošanās taisnīgumu, atspoguļojot jaunākās politikas iniciatīvas un pievienojot īpaši svarīgus politikas elementus saistībā ar Krievijas iebrukumu Ukrainā. 2023. gadā tās atkal tika pārnestas, vienlaikus pielāgojot apsvērumus, lai atspoguļotu jaunus ES pamatmērķus un valstu mērķus nodarbinātības, prasmju un nabadzības mazināšanas jomā un nesenās iniciatīvas. Šogad pamatnostādnes tiek atjauninātas, lai iekļautu vairāk elementu, kas saistīti ar izglītību un apmācību, kā arī jaunām tehnoloģijām, mākslīgo intelektu un algoritmisko pārvaldību, un lai atspoguļotu jaunākās politikas iniciatīvas, kas ir īpaši svarīgas, piemēram, par platformu darbu, cenas ziņā pieejamiem mājokļiem un darbaspēka un prasmju trūkuma novēršanu.

Nodarbinātības pamatnostādnes kopā ar ekonomikas politikas vispārējām pamatnostādnēm ir izklāstītas Padomes lēmumā par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnēm (Integrēto pamatnostādņu II daļa) un sniedz pamatu konkrētām valstīm adresētiem ieteikumiem attiecīgajās jomās.

Pārskatītās nodarbinātības pamatnostādnes ir šādas.

5. pamatnostādne. Palielināt pieprasījumu pēc darbaspēka
6. pamatnostādne. Stiprināt darbaspēka piedāvājumu un uzlabot piekļuvi nodarbinātībai, prasmju un kompetenču apguvei mūža garumā.
7. pamatnostādne. Uzlabot darba tirgu darbību un sociālā dialoga efektivitāti
8. pamatnostādne. Veicināt vienlīdzīgas iespējas visiem, sekmēt sociālo iekļaušanu un apkarot nabadzību

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādņēm

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 148. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu¹,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu²,

pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu³,

tā kā:

- (1) Lai sasniegtu Līguma par Eiropas Savienību (LES) 3. pantā noteiktos mērķus par pilnīgu nodarbinātību un sociālo attīstību, līdzsvarotu izaugsmi, vides augsta līmeņa aizsardzību un tās kvalitātes uzlabošanu, dalībvalstīm un Savienībai ir jāizstrādā koordinēta stratēģija nodarbinātības jomā un jo īpaši jātiecas atbalstīt kvalificētu, apmācītu un pielāgoties spējīgu darbaspēku, kā arī tādus darba tirgus, kas ir vērsti uz nākotni un spēj reaģēt uz pārmaiņām ekonomikā. Dalībvalstīm, ņemot vērā valstu praksi attiecībā uz darba devēju un darba ņēmēju atbildību, nodarbinātības veicināšana jāuzskata par vispārsvārīgu jautājumu un sava darbība šajā jomā jākoordinē Padomē.
- (2) Savienībai ir jāapkaro sociālā atstumtība un diskriminācija un ir jāveicina sociālais taisnīgums un aizsardzība, sieviešu un vīriešu līdztiesība, paaudžu solidaritāte un bērnu tiesību aizsardzība, kā noteikts LES 3. pantā. Nosakot un īstenojot savu politiku un darbības, Savienībai ir jāņem vērā prasības, kas saistītas ar augsta nodarbinātības līmeņa veicināšanu, atbilstīgas sociālās aizsardzības nodrošināšanu, nabadzības un sociālās atstumtības apkarošanu, augsta līmeņa izglītības un mācību nodrošināšanu un cilvēku veselības aizsardzību, kā tas noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 9. pantā.
- (3) Saskaņā ar LESD Savienība ir izstrādājusi un īstenojusi politikas koordinēšanas instrumentus ekonomikas un nodarbinātības politikas jomās. Šā lēmuma (ES) pielikumā izklāstītās dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnes ("pamatnostādnes"), kas ir daļa no minētajiem instrumentiem, kopā ar dalībvalstu un Savienības ekonomikas politikas vispārējām pamatnostādņēm, kuras noteiktas Padomes Ieteikumā (ES) 2015/1184⁴, veido integrētās pamatnostādnes. Tās ir

¹ 2024. gada DATUMA atzinums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts).

² 2024. gada DATUMA atzinums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts).

³ 2024. gada DATUMA atzinums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts).

⁴ Padomes Ieteikums (ES) 2015/1184 (2015. gada 14. jūlijs) par vispārējām pamatnostādņēm dalībvalstu un Eiropas Savienības ekonomikas politikai (OV L 192, 18.7.2015., 27. lpp.).

jāizmanto par pamatu politikas īstenošanai dalībvalstīs un Savienībā, un tām ir jāatspoguļo dalībvalstu savstarpējā atkarība. No tā izrietošu koordinētu Savienības un valstu politikas un reformu rezultātā ir jānonāk pie atbilstoša vispārēju, ilgtspējīgu ekonomikas un sociālās politikas risinājumu kopuma, kam būtu jārada plašāka pozitīva ietekme uz darba tirgiem un sabiedrību kopumā, jāstiprina ekonomiskā un sociālā noturība un efektīvi jāreaģē uz vidēja un ilgtermiņa problēmām, kā arī sekām, ko izraisa tādas krīzes kā Covid-19 pandēmija un augošā dzīves dārdzība saistībā ar Krievijas agresijas karu pret Ukrainu.

- (4) Lai veicinātu ekonomisko un sociālo progresu un augšupēju konvergenci, atbalstītu zaļo un digitālo pārkārtošanos, stiprinātu Savienības rūpniecisko bāzi un panāktu iekļaujošus, konkurētspējīgus un noturīgus darba tirgus Savienībā, dalībvalstīm būtu jānovērš darbaspēka un prasmju trūkums un jāveicina kvalitatīva un iekļaujoša izglītība un apmācība, īpašu uzmanību pievēršot pamatprasmju uzlabošanai, jo īpaši nelabvēlīgā situācijā esošu studentu vidū, un *STEM* (zinātne, tehnoloģija, inženierzinātnes un matemātika) skolās un augstākajā izglītībā, uz nākotni orientētai profesionālajai izglītībai un apmācībai, prasmju pilnveidei un pārkvalifikācijai mūža garumā, kā arī efektīvai aktīvai darba tirgus politikai un labākiem darba nosacījumiem un karjeras iespējām. Tas ir īpaši svarīgi mazāk attīstītajiem, attālajiem un tālākajiem ES reģioniem, kur vajadzības ir vislielākās. Trūkumu var vēl vairāk novērst, uzlabojot taisnīgu ES iekšējo mobilitāti darba ņēmējiem un izglītojamajiem un piesaistot talantus no valstīm ārpus ES. Turklāt būtu jāstiprina saikne starp izglītības un apmācības sistēmām un darba tirgu un jāatzīst prasmes, zināšanas un kompetences, kas iegūtas neformālās un ikdienējās mācīšanās rezultātā.
- (5) Pamatnostādnes ir saskaņā ar ES jauno ekonomikas pārvaldības satvaru, kas stājās spēkā 2024. gada 30. aprīlī, esošajiem Savienības tiesību aktiem un dažādām Savienības iniciatīvām, tostarp Padomes 2021. gada 14. jūnija⁵, 2021. gada 29. novembra⁶, 2022. gada 5. aprīļa⁷, 2022. gada 16. jūnija⁸, 2022. gada 28. novembra⁹, 2022. gada 8. decembra¹⁰, 2023. gada 30. janvāra¹¹, 2023. gada 12. jūnija¹² un 2023.

⁵ Padomes Ieteikums (ES) 2021/1004 (2021. gada 14. jūnijs), ar ko izveido Eiropas Garantiju bērniem (OV L 223, 22.6.2021., 14. lpp.).

⁶ Padomes Ieteikums (2021. gada 29. novembris) par jaukta tipa mācīšanās pieejām kvalitatīvai un iekļaujošai pamatzglītībai un vidējai izglītībai (OV C 504, 14.12.2021., 21. lpp.).

⁷ Padomes Ieteikums (2022. gada 5. aprīlis), “Veidot tiltus efektīvai sadarbībai augstākās izglītības jomā Eiropā” (OV C 160, 13.4.2022., 1. lpp.).

⁸ Padomes Ieteikums (2022. gada 16. jūnijs) par Eiropas pieeju mikroapliecinājumiem mūžizglītībā un nodarbināmībā (OV C 243, 27.6.2022., 10. lpp.), Padomes Ieteikums (2022. gada 16. jūnijs) par individuāliem mācību kontiem (OV C 243, 27.6.2022., 26. lpp.), Padomes Ieteikums (2022. gada 16. jūnijs) par to, kā nodrošināt taisnīgu pārkārtošanos uz klimatneitralitāti (OV C 243, 27.6.2022., 35. lpp.) un Padomes Ieteikums (2022. gada 16. jūnijs) par mācīšanos zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības vajadzībām (OV C 243, 27.6.2022., 1. lpp.).

⁹ Padomes Ieteikums (2022. gada 28. novembris) “Ceļi uz panākumiem skolā” un ar ko aizstāj Padomes 2011. gada 28. jūnija Ieteikumu par politiku, lai mazinātu mācību priekšlaicīgu pārtraukšanu (OV C 469, 9.12.2022., 1. lpp.).

¹⁰ Padomes Ieteikums (2022. gada 8. decembris) par piekļuvi cenas ziņā pieejamai un kvalitatīvai ilgtermiņa aprūpei (OV C 476, 15.12.2022., 1. lpp.) un Padomes Ieteikums (2022. gada 8. decembris) par agrīno pirmsskolas izglītību un aprūpi: Barselonas mērķrādītāji 2030. gadam (OV C 484, 20.12.2022., 1. lpp.).

¹¹ Padomes Ieteikums (2023. gada 30. janvāris) par adekvātu minimālo ienākumu, kas nodrošina aktīvu iekļaušanu (OV C 41, 3.2.2023., 1. lpp.).

¹² Padomes Ieteikums (2023. gada 12. jūnijs) par sociālā dialoga stiprināšanu Eiropas Savienībā (OV C/2023/1389, 6.12.2023.).

gada 27. novembra¹³ ieteikumiem, Komisijas Ieteikumu (ES) 2021/402¹⁴, Padomes 2021. gada 26. februāra rezolūciju¹⁵, Komisijas paziņojumiem par ekonomikas, kas darbojas cilvēku labā, veidošanu. Rīcības plānu sociālajai ekonomikai¹⁶, par Digitālās izglītības rīcības plānu 2021.-2027. gadam¹⁷, par Personu ar invaliditāti tiesību stratēģiju 2021.-2030. gadam¹⁸, par Personu ar invaliditāti nodarbinātības paketi¹⁹, par Eiropas Aprūpes stratēģiju²⁰, par Zaļā kursa industriālo plānu neto nulles emisiju laikmetam²¹, par sociālā dialoga stiprināšanu Eiropas Savienībā²², par labāku dalībvalstu rīcībpolitiku distributīvās ietekmes novērtēšanu²³ un Rīcības plānu darbaspēka un prasmju trūkuma novēršanai ES²⁴, Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumiem (ES) 2021/2316²⁵ un (ES) 2023/936²⁶, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvām (ES) 2022/2041²⁷, (ES) 2022/2381²⁸ un (ES) 2023/970²⁹ un Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai (2021. gada 9. decembris) par darba nosacījumu uzlabošanu platformu darbā³⁰.

- (6) Eiropas pusgads apvieno šos dažādos instrumentus visaptverošā sistēmā, ar kuras palīdzību tiek īstenota integrēta daudzpusēja ekonomikas un nodarbinātības politikas koordinācija un uzraudzība Savienībā. Cenšoties panākt vidisko ilgtspēju, ražīgumu, taisnīgumu un makroekonomisko stabilitāti, Eiropas pusgadā ir integrēti Eiropas sociālo tiesību pīlāra principi un tā uzraudzības instruments – sociālo rezultātu pārskats, kas ļauj arī veikt augšupējās sociālās konverģences risku un problēmu analīzi Savienībā –, un paredzēta cieša sadarbība ar sociālajiem partneriem, pilsonisko sabiedrību un citām ieinteresētajām personām. Tas arī atbalsta ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanu. Savienības un dalībvalstu ekonomikas un nodarbinātības politikai būtu jāiet rokrokā ar taisnīgu Savienības pārkārtošanos uz klimatneitrālu, vidiski

¹³ Padomes Ieteikums (2023. gada 27. novembris) par sociālās ekonomikas pamatnosacījumu izstrādi (OV C/2023/1344, 29.11.2023.).

¹⁴ Komisijas Ieteikums (ES) 2021/402 (2021. gada 4. marts) par iedarbīgu un aktīvu atbalstu nodarbinātībai pēc Covid-19 krīzes (*EASE*) (OV L 80, 8.3.2021., 1. lpp.).

¹⁵ Padomes Rezolūcija par stratēģisku satvaru Eiropas sadarbībai izglītības un mācību jomā ceļā uz Eiropas izglītības telpu un turpmāk (2021–2030) (OV C 66, 26.2.2021., 1. lpp.).

¹⁶ COM(2021) 778 final.

¹⁷ COM(2020) 624 final.

¹⁸ COM(2021) 101 final.

¹⁹ [Personu ar invaliditāti nodarbinātības pasākumu kopums, ar kuru plānots uzlabot personu ar invaliditāti iespējas darba tirgū – Nodarbinātība, sociālās lietas un iekļautība – Eiropas Komisija \(europa.eu\)](#)

²⁰ COM(2022) 440 final.

²¹ COM(2023) 62 final.

²² COM(2023) 38 un 40 final.

²³ COM(2022) 494 final.

²⁴ COM(2024) 131 final.

²⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2021/2316 (2021. gada 22. decembris) par Eiropas Jaunatnes gadu (2022) (OV L 462, 28.12.2021., 1. lpp.).

²⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2023/936 (2023. gada 10. maijs) par Eiropas Prasmju gadu (OV L 125, 11.5.2023., 1. lpp.).

²⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2022/2041 (2022. gada 19. oktobris) par adekvātām minimālajām algām Eiropas Savienībā (OV L 275, 25.10.2022., 33. lpp.).

²⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2022/2381 (2022. gada 23. novembris) par dzimumu līdzsvara uzlabošanu biržā kotētu uzņēmumu direktoru vidū un saistītiem pasākumiem (OV L 315, 7.12.2022., 44. lpp.).

²⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2023/970 (2023. gada 10. maijs) par to, lai ar darba samaksas pārredzamības un izpildes mehānismu stiprinātu to, kā tiek piemērots princips par vienādu darba samaksu vīriešiem un sievietēm par vienādu vai vienādi vērtīgu darbu (OV L 132, 17.5.2023., 21. lpp.).

³⁰ COM(2021) 762 final.

ilgtspējīgu un digitālu ekonomiku, jāuzlabo konkurētspēja, jānodrošina pienācīgi darba nosacījumi, jāveicina inovācija, jāsekmē sociālais taisnīgums, vienlīdzīgas iespējas un augšupēja sociāli ekonomiskā konverģence un jānovērš nevienlīdzība un reģionālās atšķirības.

- (7) Klimata pārmaiņas un citas ar vidi saistītas problēmas, nepieciešamība nodrošināt taisnīgu zaļo pārkārtošanos, enerģētiskā neatkarība, uzlabota neto nulles emisiju industriju konkurētspēja un nepieciešamība nodrošināt Eiropas atvērto stratēģisko autonomiju, kā arī digitalizācijas, mākslīgā intelekta un platformu ekonomikas attīstība, tādārba pieaugums un demogrāfiskās pārmaiņas būtiski pārveido Savienības ekonomiku un sabiedrību. Savienībai un tās dalībvalstīm ir jāsadarbojas, lai pilnvērtīgi un proaktīvi reaģētu uz šādām strukturālajām pārmaiņām un pēc vajadzības pielāgotu pašreizējās sistēmas, atzīstot dalībvalstu ekonomikas un darba tirgu un ar tiem saistītās politikas ciešo savstarpējo atkarību. Tālab gan Savienības, gan valstu līmenī, vienlaikus atzīstot sociālo partneru lomu, ir nepieciešama koordinēta, vērienīga un efektīva politiskā rīcība, kas būtu saskaņā ar LESD un Savienības noteikumiem par ekonomikas pārvaldību, ņemot vērā Eiropas sociālo tiesību pīlāru. Šādai politikas rīcībai būtu jāaptver ilgtspējīgu investīciju palielināšana visos ES reģionos, atjaunota apņemšanās pareizā secībā veikt reformas un investīcijas, kas sekmē piemērotu un iekļaujošu ekonomisko izaugsmi, kvalitatīvu darbvietu izveidi, ražību, pienācīgus nodarbinātības nosacījumus, sociālo un teritoriālo kohēziju, augšupēju konverģenci, ekonomikas noturību un fiskālās atbildības īstenošanu.

Kā norādīts Padomes 2022. gada 16. jūnija Ieteikumā par mācīšanos zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības vajadzībām, izglītības un apmācības dimensijas sistemātiska integrēšana citās rīcībpolitikās, kas saistītas ar zaļo pārkārtošanos un ilgtspējīgu attīstību mūžizglītības perspektīvā, var atbalstīt minēto rīcībpolitiku īstenošanu. Atbalsts būtu jāsniedz no esošajām Savienības finansēšanas programmām un jo īpaši no Atveseļošanas un noturības mehānisma, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/241³¹, un no kohēzijas politikas fondiem, tostarp no Eiropas Sociālā fonda Plus, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1057³², un no Eiropas Reģionālās attīstības fonda, ko reglamentē Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1058³³, kā arī no Taisnīgas pārkārtošanās fonda, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1056³⁴. Politiskajā rīcībā būtu jāapvieno pasākumi piedāvājuma jomā un pieprasījuma jomā, vienlaikus ņemot vērā šādu pasākumu ietekmi uz ekonomiku, vidi, nodarbinātību un sociālo jomu.

- (8) Eiropas sociālo tiesību pīlārā, ko Eiropas Parlaments, Padome un Komisija izsludināja 2017. gada novembrī³⁵, ir noteikti divdesmit principi un tiesības atbalstīt labi funkcionējošus un taisnīgus darba tirgus un labklājības sistēmas, kas strukturētas trīs kategorijās: proti, vienlīdzīgas iespējas un piekļuvi darba tirgum, taisnīgus darba apstākļus un sociālo aizsardzību un iekļaušanu. Minētie principi un tiesības dod

³¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.).

³² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1057 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko izveido Eiropas Sociālo fondu Plus (ESF+) un atceļ Regulu (ES) Nr. 1296/2013 ([OV L 231, 30.6.2021., 21. lpp.](#)).

³³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1058 (2021. gada 24. jūnijs) par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Kohēzijas fondu (OV L 231, 30.6.2021., 60. lpp.).

³⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1056 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko izveido Taisnīgas pārkārtošanās fondu (OV L 231, 30.6.2021., 1. lpp.).

³⁵ Eiropas sociālo tiesību pīlārs. Iestāžu kopīgā proklamācija (OV C 428, 13.12.2017., 10. lpp.).

stratēģisku ievirzi Savienībai, nodrošinot, ka pārkārtošanās uz klimatneitralitāti, vides ilgtspēju un digitalizāciju, kā arī demogrāfiskās pārmaiņas ir sociāli godīgas un taisnīgas un saglabā teritoriālo kohēziju. Eiropas sociālo tiesību pīlārs kopā ar sociālo rezultātu pārskatu veido pamatprincipu kopumu, kas palīdzēs pārraudzīt dalībvalstu nodarbinātības un sociālos rādītājus un augšupēju sociālo konvergenci Savienībā, virzīt reformas un investīcijas valsts, reģionālā un vietējā līmenī un mūsdienu ekonomikā apvienot “sociālos” un “tirgus” aspektus, arī veicinot sociālo ekonomiku. Komisija 2021. gada 4. martā nāca klajā ar rīcības plānu Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanai (“rīcības plāns”), kurā iekļauti vērienīgi, tomēr reāli Savienības pamatmērķi un papildu apakšmērķi, kas līdz 2030. gadam sasniedzami nodarbinātības, prasmju, izglītības un nabadzības mazināšanas jomā, kā arī pārskatītais sociālo rezultātu pārskats.

- (9) Valstu vai valdību vadītāji Portu sociālajā samitā 2021. gada 8. maijā atzina Eiropas sociālo tiesību pīlāru par būtisku atveseļošanas elementu, norādot, ka tā īstenošana stiprinās Savienības virzību uz digitālu, zaļu un taisnīgu pārkārtošanos un palīdzēs sasniegt augšupēju sociālo un ekonomisko konvergenci un risināt demogrāfiskās problēmas. Viņi uzsvēra, ka sociālā dimensija, sociālais dialogs un sociālo partneru aktīva iesaistīšana ir izteikti konkurētspējīgas sociālās tirgus ekonomikas pamatā un atzinīgi novērtēja jaunus Savienības pamatmērķus. Viņi apstiprināja savu Eiropadomes Stratēģiskajā programmā 2019.–2024. gadam noteikto apņemību turpināt padziļināt Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanu Savienības un valstu līmenī, pienācīgi ņemot vērā attiecīgās kompetences, kā arī subsidiaritātes un proporcionālītātes principu. Visbeidzot, viņi uzsvēra, ka ir svarīgi arī augstākajā līmenī cieši sekot līdzi panāktajam progresam virzībā uz Eiropas sociālo tiesību pīlāra un Savienības 2030. gada pamatmērķu īstenošanu.
- (10) Savienības vadītāji pamatmērķi 2030. gadam attiecībā uz nodarbinātību (ka nodarbinātiem vajadzētu būt vismaz 78 % iedzīvotāju vecumā no 20 līdz 64 gadiem), prasmēm (ka mācībās katru gadu būtu jāpieņem vismaz 60 % pieaugušo) un nabadzības samazināšanu (ka nabadzības vai sociālās atstumtības riskam pakļauto cilvēku skaits būtu jāsamazina vismaz par 15 miljoniem, un to skaitā vajadzētu būt pieciem miljoniem bērnu), kurus atzinīgi novērtēja valstu vai to valdību vadītāji Portu sociālajā samitā 2021. gada 8. maijā un 2021. gada jūnijā Eiropadome, kopā ar pārskatīto sociālo rezultātu pārskatu palīdzēs uzraudzīt progresu virzībā uz Eiropas sociālo tiesību pīlāra principu īstenošanu politikas koordinēšanā Eiropas pusgada kontekstā. Portu sociālais samits turklāt aicināja dalībvalstis noteikt vērienīgus valsts mērķrādītājus, kam, pienācīgi ņemot vērā katras valsts izejas pozīciju, būtu jāsniedz atbilstīgs ieguldījums Savienības pamatmērķu 2030. gadam sasniegšanā. Laikposmā no 2021. gada septembra līdz 2022. gada jūnijam pēc Komisijas uzaicinājuma dalībvalstis iesniedza savus nacionālos mērķrādītājus. 2022. gada jūnijā Nodarbinātības, sociālās politikas, veselības un patērētāju tiesību aizsardzības padomē (EPSCO) ministri uzsvēra, ka ir svarīgi arī cieši sekot līdzi panāktajam progresam virzībā uz Eiropas sociālo tiesību pīlāra un Savienības 2030. gada pamatmērķu īstenošanu. Ņemot vērā iepriekš minēto, valstu mērķu sasniegšanā gūto progresu uzrauga 2024. gada vienotajā nodarbinātības ziņojumā, un tas ir integrēts Eiropas pusgada uzraudzības instrumentos. Turklāt 2024. gada vienotajā nodarbinātības ziņojumā bija ietverta “pirmā posma valstu analīze” par iespējamajiem riskiem augšupējai sociālajai konverģencei, norādot, ka septiņas valstis saskaras ar

potenciāliem riskiem, kā rezultātā šīm septiņām dalībvalstīm tika veikta padziļināta "otrā posma analīze"³⁶.

- (11) Pēc Krievijas iebrukuma Ukrainā Eiropadome 2022. gada 24. februāra secinājumos nosodīja Krievijas rīcību, kuras mērķis ir graut Eiropas un pasaules drošību un stabilitāti, un puda solidaritāti ar Ukrainas tautu, uzsvērdama to, ka Krievija pārkāpj starptautiskās tiesības un Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu principus. Pašreizējā kontekstā pagaidu aizsardzība, kas piešķirta ar Padomes Īstenošanas lēmumu (ES) 2022/382 un pagarināta ar Padomes Īstenošanas lēmumu (ES) 2023/2409³⁷, sniedz ātru un efektīvu palīdzību Savienības valstīs pārvietotajām personām, kuras bēg no Krievijas agresijas kara pret Ukrainu, un ļauj šādām pārvietotajām personām izmantot minimālās tiesības visā Savienībā, kas nodrošina pienācīgu aizsardzības līmeni. Piedaloties Savienības darba tirgos, no Ukrainas pārvietotās personas var turpināt dot ieguldījumu Savienības ekonomikas stiprināšanā un palīdzēt atbalstīt savu valsti un cilvēkus, kuri palikuši Ukrainā. Šādi iegūta pieredze un prasmes nākotnē var dot ieguldījumu Ukrainas atjaunošanā. Nepavadītiem bērniem un pusaudžiem pagaidu aizsardzība piešķir tiesības uz likumisku aizbildnību un piekļuvi bērnu izglītībai un aprūpei. Tādu politikas pasākumu izstrādē, īstenošanā un izvērtēšanā, kuru mērķis ir risināt no Ukrainas pārvietoto cilvēku ar nodarbinātību un prasmēm, tostarp ar kvalifikāciju atzīšanu, saistītās problēmas, dalībvalstīm būtu jāturpina iesaistīt sociālos partnerus. Sociālajiem partneriem ir būtiska loma minētā kara ietekmes samazināšanā nodarbinātības un ražošanas saglabāšanas ziņā.
- (12) Darba tirgus reformām, arī valstu algu noteikšanas mehānismiem, būtu jāievēro valstu sociālā dialoga prakse un sociālo partneru autonomija, lai nodrošinātu taisnīgas algas, kas nodrošina pienācīgu dzīves līmeni, ilgtspējīgu izaugsmi un augšupēju sociāli ekonomisko konvergenci. Šādām reformām būtu jādod iespēja plaši apsvērt sociālekonomiskos faktorus, tai skaitā ilgtspējas, konkurētspējas, inovācijas, kvalitatīvu darbvietu izveides, darba nosacījumu, nodarbinātu personu nabadzības, izglītības, apmācības un prasmju, sabiedrības veselības un sociālās aizsardzības un iekļaušanas, kā arī faktisko ienākumu uzlabojumus. 2024. gada Valdušesas samitā tika atkārtoti apstiprināta sociālā dialoga nozīme, risinot problēmas darba pasaulē, tostarp darbaspēka un prasmju trūkumu.

Atvērēšanas un noturības mehānisms un citi Savienības fondi dalībvalstīm palīdz īstenot reformas un veikt investīcijas, kas atbilst Savienības prioritātēm, tādējādi veidojot Savienības ekonomiku un sabiedrību ilgtspējīgāku un noturīgāku un labāk sagatavotu attiecībā uz zaļo un digitālo pārkārtošanos mainīgajā kontekstā pēc Covid-19 pandēmijas. Krievijas agresijas karš pret Ukrainu ir vēl vairāk saasinājis iepriekš pastāvošās sociālekonomiskās problēmas, jo augstākas enerģijas cenas īpaši ietekmēja mājāsaimniecības ar zemiem ienākumiem. Dalībvalstīm un Savienībai būtu jāturpina rūpēties par to, lai tiktu mazināta sociālā ietekme un ietekme uz nodarbinātību un

³⁶ Rezultātā tika sagatavots Komisijas dienestu darba dokuments ([https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=SWD\(2024\)132 &lang=en](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=SWD(2024)132&lang=en)), kurā izmantoti EPSCO padomdevēju struktūru svarīgākie ziņojumi par iespējamo satvaru, kā stiprināt augšupējas sociālās konverģences risku novērtēšanu un uzraudzību Savienībā, kas sniedz informāciju Eiropas pusgada debatēm EPSCO padomes 2023. gada jūnija sanāksmē.

³⁷ Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2022/382 (2022. gada 4. marts), ar ko Direktīvas 2001/55/EK 5. panta nozīmē konstatē no Ukrainas pārvietoto personu masveida pieplūduma esamību un nosaka pagaidu aizsardzības ieviešanu (OV L 71, 4.3.2022., 1. lpp.) un Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2023/2409 (2023. gada 19. oktobris), ar ko pagarina ar Īstenošanas lēmumu (ES) 2022/382 ieviesto pagaidu aizsardzību.

ekonomiku un lai pārkārtošanās būtu sociāli godīga un taisnīga, ņemot vērā arī to, ka lielāka atvērta stratēģiskā autonomija un paātrināta zaļā pārkārtošanās palīdzēs samazināt atkarību no enerģijas un citu stratēģisko produktu un tehnoloģiju importa, jo īpaši no Krievijas. Būtiski ir stiprināt noturību un veidot iekļaujošu un noturīgu sabiedrību, kurā cilvēki ir aizsargāti un spēj paredzēt un pārvaldīt pārmaiņas un kurā viņi var aktīvi piedalīties sabiedrības norisēs un ekonomikā.

Lai atbalstītu statusa maiņu darba tirgū un pilnībā izmantotu neizmantoto darba tirgus potenciālu, arī saskaņā ar aktīvas iekļaušanas pieeju un ņemot vērā zaļo un digitālo pārkārtošanos, kas cita starpā uzsvēta Lailpas deklarācijā par Eiropas sociālo tiesību pīlāra nākotni³⁸, ir vajadzīgs saskaņots aktīvas darba tirgus politikas kopums, kas ietver pagaidu un mērķtiecīgus darbā pieņemšanas un pārejas stimulus, prasmju politiku, tostarp mācīšanos zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības vajadzībām, kā arī mērķorientēti, efektīvi un pielāgojami nodarbinātības dienesti. Būtu jānodrošina adekvāti darba nosacījumi, tostarp darba aizsardzība un darba ņēmēju fiziskā un garīgā veselība.

- (13) Būtu jānovērš diskriminācija visās tās izpausmēs, jānodrošina dzimumu līdztiesība un jāatbalsta jauniešu nodarbinātība. Būtu jāsniedz visiem vienlīdzīga piekļuve un iespējas un būtu jāsamazina nabadzība un sociālā atstumtība, jo īpaši bērnu, personu ar invaliditāti un romu tautības iedzīvotāju nabadzība un atstumtība, it īpaši nodrošinot darba tirgu un adekvātu un iekļaujošu sociālās aizsardzības sistēmu pilnvērtīgu darbību, kā noteikts Padomes 2019. gada 8. novembra ieteikumā un Padomes 2023. gada 30. janvāra ieteikumā³⁹. Turklāt būtu jālikvidē šķēršļi, kas kavē iekļaujošu un uz nākotni vērstu izglītību, apmācību, mūžizglītību un dalību darba tirgū, un dalībvalstīm būtu jāveic investīcijas pirmsskolas izglītībā un aprūpē atbilstīgi Eiropas Garantijai bērniem un Padomes Ieteikumam par agrīno pirmsskolas izglītību un aprūpi ("Barselonas mērķrādītāji 2030. gadam"), jāiegulda, lai padarītu profesionālo izglītību un apmācību pievilcīgāku un iekļaujošāku atbilstīgi Padomes Ieteikumam par profesionālo izglītību un apmācību, kā arī jāveic investīcijas digitālo un zaļo prasmju jomā saskaņā ar Digitālās izglītības rīcības plānu, Padomes Ieteikumu par mācīšanos zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības vajadzībām un Padomes Ieteikumu "Ceļi uz panākumiem skolā". Nepieciešams nosacījums vienlīdzīgu iespēju nodrošināšanai ir piekļuve cenas ziņā pieejamiem mājokļiem, tostarp izmantojot sociālos mājokļus. Savlaicīga un vienlīdzīga piekļuve cenas ziņā pieejamai kvalitatīvai ilgtermiņa aprūpei saskaņā ar Padomes Ieteikumu par piekļuvi cenas ziņā pieejamai un kvalitatīvai ilgtermiņa aprūpei, kā arī veselības aprūpes pakalpojumiem, tostarp profilaksei un veselības aprūpes veicināšanai, ir īpaši svarīga, ņemot vērā arī iespējamās veselības apdraudējumus nākotnē un saistībā ar sabiedrības novecošanu.

Būtu jāturpina īstenot personu ar invaliditāti potenciāls veicināt ekonomikas izaugsmi un sociālo attīstību saskaņā ar Personu ar invaliditāti tiesību stratēģiju⁴⁰, kurā dalībvalstis tika aicinātas noteikt nodarbinātības un pieaugušo izglītības mērķus personām ar invaliditāti. ES stratēģiskajā satvarā romu jautājumos ir uzsvēta marginalizēto romu kopienu spēja samazināt darbaspēka un prasmju trūkumu, un tā

³⁸ Lailpas deklarācija par Eiropas sociālo tiesību pīlāra nākotni. Lailpa, Beļģija, 2024. gada 16. aprīlis.

³⁹ Padomes Ieteikums (2023. gada 30. janvāris) par adekvātu minimālo ienākumu, kas nodrošina aktīvu iekļaušanu (OV C 41, 3.2.2023., 1.lpp).

⁴⁰ COM(2021) 101 final.

mērķis ir vismaz uz pusi samazināt nodarbinātības plaisu starp romiem un iedzīvotājiem kopumā⁴¹. Jaunas tehnoloģijas un mainīgas darbavietas visā Savienībā ļauj nodrošināt elastīgāku darba režīmu, kā arī uzlabot ražīgumu un darba un privātās dzīves līdzsvaru, vienlaikus veicinot Savienības zaļo saistību izpildi. Minētās norises rada arī jaunas problēmas darba tirgū, ietekmējot darba ņēmēju darba nosacījumus, veselību un drošību darbā un reālu piekļuvi adekvātai sociālajai aizsardzībai darba ņēmējiem un pašnodarbinātajiem. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka jauni darba organizācijas veidi tiek pārvērsti kvalitatīvās darbvietās un adekvātās, veselīgās un drošās darbavietās un darba nosacījumos, kā arī sniedz darba un dzīves līdzsvaru, saglabājot iedibinātās darba un sociālās tiesības un stiprinot Eiropas sociālo modeli.

- (14) Integrētās pamatnostādnes būtu jāizmanto par pamatu konkrētām valstīm adresētiem ieteikumiem, kurus Padome var sniegt dalībvalstīm. Dalībvalstīm pilnībā jāizmanto savi REACT-EU resursi, kas noteikti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/2221⁴², ar kuru līdz 2023. gadam tiek stiprināti 2014.–2020. gada kohēzijas politikas fondi un Eiropas atbalsta fonds vistrūcīgākajām personām (EAFVP). Pašreizējās Ukrainas krīzes dēļ Regula (ES) 2020/2221 ir papildināta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2022/562⁴³, kā arī ar turpmākiem grozījumiem Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/1060⁴⁴ par priekšfinansējuma palielināšanu *REACT-EU* vajadzībām un ar jaunām vienības izmaksām, kas palīdzēs paātrināt to cilvēku integrāciju, kuri pamet Ukrainu un ierodas Savienībā, kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2022/613⁴⁵.

Turklāt 2021.–2027. gada plānošanas periodā dalībvalstīm būtu pilnībā jāizmanto Eiropas Sociālais fonds Plus, Eiropas Reģionālās attīstības fonds, Atveseļošanas un noturības mehānisms, un citi Savienības fondi, to skaitā Taisnīgas pārkārtošanās fonds, kā arī fonds InvestEU, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/523⁴⁶, kā arī tehniskā atbalsta instruments (TAI), lai veicinātu kvalitatīvu nodarbinātību un sociālās investīcijas, apkarotu nabadzību un sociālo atstumtību, cīnītos pret diskrimināciju nolūkā nodrošināt piekļūstamību un iekļautību, kā arī lai veicinātu darbaspēka prasmju pilnveides un pārkvalificēšanās iespējas, mūžizglītību un augstas kvalitātes izglītību un apmācību visiem, ietverot arī digitālo prasmi un prasmes, lai pilsoņiem dotu zināšanas un kvalifikācijas, kas nepieciešamas digitālajai

⁴¹ ES romu līdztiesības, iekļaušanas un līdzdalības stratēģiskais satvars 2020.–2030. gadam, COM(2020) 620 final.

⁴² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/2221 (2020. gada 23. decembris), ar ko Regulu (ES) Nr. 1303/2013 groza attiecībā uz papildu resursiem un īstenošanas kārtību, lai palīdzētu veicināt ar Covid-19 pandēmiju un tās sociālajām sekām saistītās krīzes seku pārvarēšanu un sagatavoties zaļai, digitālai un noturīgai ekonomikas atveseļošanai (*REACT-EU*) (OV L 437, 28.12.2020., 30. lpp.).

⁴³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/562 (2022. gada 6. aprīlis), ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1303/2013 un (ES) Nr. 223/2014 attiecībā uz kohēzijas rīcību bēgļu atbalstam Eiropā (CARE) (OV L 109, 8.4.2022., 1. lpp.).

⁴⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1060 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu Plus, Kohēzijas fondu, Taisnīgas pārkārtošanās fondu un Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un finanšu noteikumus attiecībā uz tiem un uz Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, Iekšējās drošības fondu un Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai (OV L 231, 30.6.2021., 159. lpp.).

⁴⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/613 (2022. gada 12. aprīlis), ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1303/2013 un (ES) Nr. 223/2014 attiecībā uz lielāku priekšfinansējumu no REACT-EU resursiem un vienības izmaksu noteikšanu (OV L 115, 13.4.2022., 38. lpp.).

⁴⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/523 (2021. gada 24. marts), ar ko izveido programmu *InvestEU* un groza Regulu (ES) 2015/1017 (OV L 107, 26.3.2021., 30. lpp.).

un zaļajai ekonomikai. Dalībvalstīm pilnībā jāizmanto arī ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/691⁴⁷ izveidotais Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonds darbu zaudējušiem darba ņēmējiem, lai sniegtu atbalstu darba ņēmējiem, kas atlaisti lielu pārstrukturējošu notikumu rezultātā, tādu kā globālu tendenču izraisītas sociālekonomiskās pārmaiņas un tehnoloģiskās un vides pārmaiņas. Lai gan integrētās pamatnostādnes ir adresētas dalībvalstīm un Savienībai, tās būtu jāīsteno partnerībā ar visām valsts, reģionālajām un vietējām iestādēm, šajā darbībā cieši iesaistot parlamentus, kā arī sociālos partnerus un pilsoniskās sabiedrības pārstāvjus.

(15) Nodarbinātības komitejai un Sociālās aizsardzības komitejai saskaņā ar attiecīgām Līgumos paredzētām pilnvarām ir jāuzrauga, kā attiecīgā politika tiek īstenota, raugoties no pamatnostādņu aspekta. Minētajām komitejām un citām Padomes darba sagatavošanas struktūrām, kas iesaistītas ekonomikas un sociālās politikas koordinēšanā, ir cieši jāsadarbojas. Būtu jāuztur politikas dialogs starp Eiropas Parlamentu, Padomi un Komisiju, jo īpaši par dalībvalstu pamatnostādņēm.

(16) Ir notikusi apspriešanās ar Sociālās aizsardzības komiteju,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Ar šo tiek pieņemtas pielikumā izklāstītās dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnes ("pamatnostādnes"). Pamatnostādnes ir daļa no integrētajām pamatnostādņēm.

2. pants

Pamatnostādnes dalībvalstīs ņem vērā savā nodarbinātības politikā un reformu programmās, par kurām ziņojumus iesniedz saskaņā ar LESD 148. panta 3. punktu.

3. pants

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

---

⁴⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/691 (2021. gada 28. aprīlis) par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondu darbu zaudējušiem darba ņēmējiem (EGF) un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 1309/2013 (OV L 153, 3.5.2021., 48. lpp.).